

Lublin, 03.12.2025

dr hab. Anna Śmiech, prof. Uczelni
Katedra Patomorfologii i Weterynarii Sądowej
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Recenzja

rozprawy doktorskiej lek. wet. Marty Romańskiej pt.: „Zastosowanie limfografii pośredniej z ioheksolem w planowaniu chirurgicznego usuwania mastocytozy i guzów sutka u psów” wykonanej w Zakładzie Chirurgii i Anestezjologii Małych Zwierząt Katedry Chorób Małych Zwierząt i Kliniki Instytutu Medycyny Weterynaryjnej, SGGW w Warszawie pod kierunkiem promotora prof. dr hab. Marka Galanty.

Prezentowaną ocenę dysertacji doktorskiej lek. wet. Marty Romańskiej pt. „Zastosowanie limfografii pośredniej z ioheksolem w planowaniu chirurgicznego usuwania mastocytozy i guzów sutka u psów” wydaję zgodnie z uchwałą nr 4/WET-2025/2026 Rady Dyscypliny Weterynarii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 15 października 2025r.

Stały wzrost zapadalności i umieralności spowodowany chorobami nowotworowymi obserwowany u ludzi jak i u zwierząt sprawia, że stają się one wiodącym zagadnieniem szeregu badań naukowych. Świadczą o tym dane z różnych ośrodków naukowych, z których wynika, że u zwierząt, szczególnie tych żyjących w bezpośredniej bliskości człowieka, głównie psów i kotów liczba rozpoznawanych przypadków stale wzrasta. Do najczęściej diagnozowanych nowotworów u psów należą guzy gruczołu sutkowego oraz nowotwory komórek tucznych. Nowotwory gruczołu sutkowego u suk zajmują pierwsze miejsce stanowią 25-50% wszystkich zmian nowotworowych. Z kolei drugim najczęstszym nowotworem u psów jest guz komórek tucznych obejmuje około 20% wszystkich nowotworów skóry i tkanki podskórnej.

Ogromny postęp jakiego dokonano na przestrzeni ostatnich lat w onkologii weterynaryjnej umożliwia coraz wcześniejsze wykrycie oraz leczenie wielu typów nowotworów, jednak nadal

poszukuje się nowych najskuteczniejszych metod terapeutycznych i umożliwiających całkowity powrót do zdrowia oraz przedłużenie czasu przeżycia. Powszechnie wiadomo, że w patogenezie chorób nowotworowych odgrywa układ chłonny i naczynia limfatyczne, uczestniczący w procesie szerzenia się komórek nowotworowych co bezpośrednio przekłada się na znaczenie diagnostyczne i terapeutyczne w chirurgii onkologicznej. Pomimo dynamicznego rozwoju technik obrazowania w medycynie weterynaryjnej oraz badań nad węzłami wartowniczymi dotychczas nie ustalono jednoznacznego standardu identyfikacji węzła wartowniczego, który nie zawsze pokrywa się z przewidywanym anatomicznie węzłem anatomicznym przypisanym do danego limfocentrum. Dlatego też wybór tematu pracy dotyczącego mapowania węzłów z zastosowaniem limfografii pośredniej w planowaniu chirurgicznego usuwania mastocytozy i guzów sutka należy uznać za bardzo trafny i aktualny. Ma on również istotne znaczenie w ocenie zaawansowania i przebiegu procesu nowotworowego oraz wybór dalszego postępowania terapeutycznego.

Dysertacja doktorska lek. wet. Marty Romańskiej jest monografią zawierającą 128 stron i posiada klasyczny układ. Rozpoczyna się spisem treści oraz wykazem akronimów i symboli ułatwiających poruszanie się w tekście i czytanie pracy. Tutaj moja drobna uwaga w wykazie skrótów znajdują się zarówno nazwy polskie, jak i angielskie – warto trzymać się konsekwentnie jednego zapisu (np. „GGS” lub „CMT”). Kolejnym rozdziałem jest *abstract* przedstawiony tylko w języku angielskim, brakuje streszczenia w języku polskim. W dalszej kolejności widnieje wstęp, w którym autorka w sposób usystematyzowany poprzez zamieszczenie 6 podrozdziałów obejmujących 27 stron, przedstawiła wszystkie niezbędne informacje zawierające aktualną wiedzę dotyczącą podejmowanej problematyki badawczej. W pierwszych podrozdziałach dysertacji Doktorantka zaprezentowała znaczenie układu chłonnego oraz koncepcję węzła wartowniczego w chirurgii onkologicznej. Następnie wyjaśniła pojęcie limfosomu oraz scharakteryzowała opis map drenażu chłonki. Przedstawiła znaczenie węzła wartowniczego w chirurgii onkologicznej oraz dokładnie opisała procedury jego mapowania. W kolejnych podrozdziałach Doktorantka zaprezentowała charakterystykę guzów sutka i komórek tucznych z uwzględnieniem epidemiologii, biologii i klasyfikacji histologicznej. Szczególnie dużo miejsca poświęciła klasyfikacjom z uwzględnieniem stopnia złośliwości oraz klinicznej ocenie stopnia zaawansowania procesu nowotworowego w guzach sutka i mastocytom, przedstawiając 4 stopniowy system klasyfikacji wg WHO, klasyfikację zajęcia węzłów chłonnych wg. Weishaara oraz system klasyfikacji TMN wg Owena. W ostatnim rozdziale wstępu przedstawiła zasady postępowania chirurgicznego i znaczeniu limfadenektomii. Z kolei 4 rozdział zawiera przegląd

najbardziej aktualnego piśmiennictwa głównie z ostatnich pięciu lat, w którym Autorka analizuje dostępne metody obrazowania drenażu chłonnego, wskazując ich zalety i ograniczenia. Zaproponowana forma wstępu jest jak najbardziej poprawna i wyczerpująca. Dzięki wprowadzeniu podrozdziałów jest bardzo klarowna, a czytelnik zostaje zaznajomiony z zagadnieniami związanymi z problematyką badawczą. Bardzo przejrzyste ilustracje, schematy i tabele pozwalają na dokładniejsze zrozumienie, przybliżenie i usystematyzowanie treści. Przedstawia wysoki poziom merytoryczny Doktorantki, solidne przygotowanie teoretyczne, a co najważniejsze – wprowadza w temat i w pełni uzasadnia podjęcie badań naukowych.

W kolejnym rozdziale Doktorantka przedstawia cel główny obejmujący ocenę przydatności limfografii pośredniej z ioheksolem / LPI / jako narzędzia wspomagającego planowanie zabiegu chirurgicznego u psów z guzami komórek tucznych /GKT /oraz guzami gruczołu sutkowego /GGS / z oraz wyraźnie oddzielone cztery sprecyzowane cele szczegółowe. Cele pracy są jasno sformułowane, przejrzyste i wynikają z przeglądu literatury i wstępu. W dalszej kolejności doktorantka przedstawione pięć hipotez badawczych odpowiadającym przedstawionym celom.

Rozdział „Materiał i metody” w sposób szczegółowy opisuje wszystkie procedury badawcze. Badania przeprowadzono na dobrze zdefiniowanych grupach psów (45 z mastocytomą, 30 z guzami sutka), przy zachowaniu odpowiednich kryteriów włączenia i wykluczenia. Procedura limfografii pośredniej została bardzo szczegółowo i przejrzysto opisana, podobnie jak klasyfikacja wyników, zabiegi chirurgiczne i pomiar zmian. Jeśli chodzi o badanie histopatologiczne brakuje informacji dotyczących rodzaju zastosowanego barwienia mikroskopowego. W standardowej diagnostyce nowotworów skóry i gruczołu sutkowego podstawowe znaczenie ma barwienie z zastosowaniem hematoksyliny i eozyny (HE), często uzupełnione barwieniami specjalnymi np. z zastosowaniem błękitu toluidyny w przypadku mastocytomy lub immunohistochemicznymi. Jest to tym bardziej istotne, że we wstępie Autorka kładzie duży nacisk na znaczenie klasyfikacji histologicznej i stopnia złośliwości, które w praktyce w znacznej mierze opierają się na dodatkowych barwieniach. Doprecyzowanie rodzaju zastosowanych barwień histopatologicznych a przede wszystkim uwzględnienie barwienia z zastosowaniem hematoksyliny i eozyny znacząco zwiększyłoby kompletność części metodycznej rozprawy. Podsumowując, rozdział „Materiały i metodyka badań” stanowi solidną podstawę dla części wynikowej. Konstrukcja rozdziału jest poprawna i logiczna, a większość opisów — wystarczająco precyzyjna. Uzupełnienia wymaga badanie histopatologiczne. Kolejny

rozdział dotyczący uzyskanych wyników jest uporządkowany, przejrzysty i zgodny z przyjętą wcześniej metodyką. Otrzymane wyniki badań zostały poddane analizie statystycznej i przedstawione w formie opisów, tabeli i rycin. Autorka przedstawia charakterystykę pacjentów w obu grupach (GKT i GGS), obejmując takie parametry jak rasa, masa ciała, lokalizacja zmian z przyporządkowanym węzłem chłonny. Warto jednak zauważyć, że pewne charakterystyki, takie jak informacje o stopniach złośliwości nowotworów rozdział 7.1.2 zawiera tylko potwierdzenie mastocytozy skórnej i podskórnej bez uwzględnienia dwustopniowej skali złośliwości wg Kiupela, czy trójstopniowej wg. Patnaika, które zostały z uwzględnione w rozdziale dotyczącym badania histopatologicznego. Tabela nr 9 przedstawia wprawdzie stopnie złośliwości guzów GCT wg Kiupela, ale brakuje mi pogłębionej interpretacji tych wyników. W przypadku nowotworów sutka stopnie złośliwości zawarte są w tabeli nr 16 oraz przedstawieniowe danych w formie opisowej dysertacji. Moim zdaniem można wzbogacić pracę bogatszą dokumentacją fotograficzną w postaci mikrofotografii preparatów histopatologicznych badanych nowotworów (mastocytom oraz guzów gruczołu sutkowego). Nie obniża to merytorycznej wartości pracy, ale zamieszczenie choćby kilku reprezentatywnych mikrofotografii, zwłaszcza w kontekście omawianych we wstępie klasyfikacji Kiupela czy Patnaika dla mastocytom oraz systemów gradingowych dla guzów sutka mogłaby podnieść jej wartość. W kolejnych rozdziałach doktorantka przedstawia analizę wybranych czynników jak lokalizacja guza, wiek, masa ciała, płeć, rasa, kształt trzewioczaszki, status rozrodczy, lokalizacja guza a skutecznością LPI. Potwierdzone zostało, że jedynym czynnikiem wykazującym istotny wpływ na wynik LPI była masa ciała psa. Wykazano, że psy ważące nie więcej niż 12 kg miały 8,3-krotnie większe szanse na uzyskanie diagnostycznego lub częściowo diagnostycznego wyniku LPI (OR: 8,3; 95% PU: 2,1–33,2). Podobne parametry oceniano w guzach sutka, w których nie zaobserwowano istotnego związku między wynikiem limfografii, a cechami psa takimi jak płeć, rasa, status kastracji oraz lokalizacja guza w obrębie listwy sutkowej. Ponadto dokonano analizy wyników LPI z przebytą wcześniej mastektomią oraz porównano skuteczność limfografii między grupą psów z guzami gruczołu sutkowego i guzami komórek tucznych. W zestawieniu tych dwóch grup GKT i GGS stwierdzono statystycznie istotnie wyższy odsetek diagnostycznych wyników limfografii w grupie GGS ($p = 0,014$).

Podrozdział 7.4 stanowi kluczowy element części dyskusyjnej rozprawy. napisany został bardzo przejrzysto i klarownie z podziałem na tematyczne części. Pokazuje w nim Doktorantka bardzo dobrą znajomość tematyki badawczej oraz piśmiennictwa z tej dziedziny. Autorka trafnie porównuje swoje wyniki z trendami opisanymi w literaturze, zarówno w zakresie: skuteczności LPI, częstości przerzutów, zgodności węzła wartowniczego z anatomicznym, wpływu czynników klinicznych, masy ciała i lokalizacji. W efekcie rozdział ten stanowi solidne uzasadnienie dla końcowych wniosków pracy, które zgodne z celami i hipotezami badawczymi, w sposób pełny i logiczny podsumowują uzyskane wyniki. Tabela 24 przedstawia w sposób bardzo klarowany powiązanie celów hipotez i wniosków końcowych. Wnioski są konkretne, logiczne i są pełnym odzwierciedleniem wyników badań. Przedstawiono również praktyczne implikacje kliniczne oraz propozycje dalszych badań, a ja ze swojej strony sugeruję uwzględnienie stopnia złośliwości guzów, który jest ważnym czynnikiem prognostycznym wpływającym na przebieg choroby nowotworowej. Bibliografia zawiera 109 pozycji skrupulatnie dobrane piśmiennictwa w pełni adekwatnego do tematu pracy. Ostatni rozdział stanowi opis 31 rycin i 24 tabel.

Cała praca napisana została napisana bardzo starannie, poprawnym, precyzyjnym językiem naukowym, bardzo logicznie i rzeczowo. Jej przejrzysta forma z licznymi rozdziałami, które tworzą spójną całość sprawia, że czyta się ją z dużą przyjemnością. Chciałam jednocześnie zaznaczyć, że przedstawione oraz drobne sugestie oraz uwagi w żaden sposób nie obniżają merytorycznej wartości pracy. Rozprawę doktorską lek. wet. Marty Romańskiej oceniam bardzo wysoko. Do szczególnych walorów pracy interesujący, aktualny i nowatorski temat badawczy, który wpasowuje się w nowoczesne trendy medycyny weterynaryjnej, bardzo przejrzystą i czytelną formą pracy, mimo licznych ocenianych parametrów klinicznych. Praca wnosi znaczący wkład w rozwój chirurgii i diagnostyki onkologicznej. Po raz pierwszy dokonano tak szerokiej oceny skuteczności LPI u psów w odniesieniu do koncepcji limfosomów, porównując dwie ważne grupy nowotworów (GKT i GGS), wskazano czynniki mające wpływ na skuteczność tej metody, szczegółowo opisano niezgodności drenażu anatomicznego i rzeczywistego. Ponadto dysertacja ma charakter rozwojowy a uzyskane wyniki sugerują konieczność przeprowadzenia kolejnych badań. Jest szczególnie wartościowa praca zarówno pod względem naukowym i praktycznym.

Wniosek końcowy

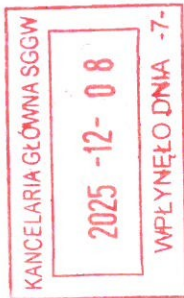
Reasumując, pracę doktorską autorstwa lek. wet. Marty Romańskiej pt. „Zastosowanie limfografii pośredniej z ioheksolem w planowaniu chirurgicznego usuwania mastocytozy i guzów sutka u psów” pod kierownictwem prof. dr hab. Marka Galanty oceniam pozytywnie. Przedłożona praca jest szczególnie wartościowa ze względu na nowatorski charakter, aktualność tematu badawczego, a przede wszystkim praktyczny aspekt podjętego zagadnienia. Stwierdzam, że przedstawiona przez lek. wet. Marty Romańskiej rozprawa doktorska spełnia warunki określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr 89-2022/2023 Senatu SGGW z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie uchwalenia Regulaminów przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, wnoszę o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej stosowną nagrodą.

dr hab. Anna Śmiech, prof. Uczelni

UNIWERSYTEC PRZYRODNICZY W LUBLINIE
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
KATEDRA PATOMORFOLOGII I WETERYNARII SĄDOWEJ
20-612 Lublin, ul. Głębocka 30
tel. 81 445-61-61 do 66

Wk 117/2025
Nr 24339/2025

Prionyfel

R

(00)659007734484703562

(00)659007734484703562

(00)659007734484703562

Poczta Polska

Oplata pobrana — zł — gr

2024

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POŁOGNE
Umowa z Poczta Polską S.A.
ID nr 569650/L

POLECONY
PRIORITAIRE

BIURO OBSŁUGI NAUKI

Szkoła Główna Gospodarska
Wilejskiego
w Warszawie

ul. Nowolipska 16
02-487 WARSZAWA